

Брсјачката етнографска целина е во склоп на западно Македонската група на носии. Таа воедно е и најголемата етнографска група во чиј состав спаѓаат повеќе етнички предели и тоа: Прилепско поле, Битолско поле, горни Битолски села и Цапарско поле, Мариово, Железник и [Кичевија](#), Малесија, Дебарца, Струшки Дримкол, Охридско-Струшко поле и Преспа. Сите овие предели имаат свои региони што зависат исклучиво од карактеристиките на народната носија.

Овој етнички предел граничи со Мијачката етнографска целина на северо-запад.

На север со горно Вардарската, на запад со Срумско местанската и на југ со јужно Македонската етнографска целина. Задржувањето на народната носија во овој предел како и останатите од [Македонија](#) се одвива до периодот на Втората Светска војна и колективизацијата. Се карактеризира со масивни везови на околникот од кошулата и ракавите и предниците, бели горни и црни згорни облеку, повеќе типа на покривала за глава, богато изработени скутени, повеќе видови на облеку за нозе и раце и сл.

Прилепско-Битолско поле

Некогаш овој етнички предел имал исти карактеристики и се смета дека во цел регион се носела иста носија. Во поново време носијата е поделена на носија од Прилепско и

носија од Битолско поле. Носијата е составена од: *кошула, шајак, прегач, грло, цепениче*

,
даркма

,
појас

,
ракушки

,
тресалиња

,
чорапи

,
калци

,
прцле

,
цела

,
кусале

,
фермеле

,
ќурдија

,
ракавчиња

,
крпи

и
шамивчиња

,
и

соодветен
накит

(
игли

,
чапрази

,
скопци

,
јадици

)
. Отстапки меѓу двата региони се прават во однос на терминологијата.

Народната носија во пределот на [Прилепско-Битолското поле](#) , голем рамничарски предел во средниот дел на Брсјачката етничка област, е позната по тоа што во минатото била една од најдекоративните, и во исто време и најтешките носии што ги носеле жените во Македонија.

Платнените долги туниковидни кошули се украсени со густо извезени мотиви во разни бои, во кои најмногу доминира црвената во сите нијанси. Богатството и разновидноста на извезените мотиви, нивната складност и прецизност, ги карактеризираат везбените украси како едни од најубавите и најдекоративните во [Македонија](#) . Платнената летна саја и зимскиот волнен бел клашеник, украсени со извезени мотиви, срма и монистра, ткаената волнена, ситно орнаментирана скутина - опрегач, усогласени по боја, начин на украсување и орнаментика, чинат една целина со останатите делови на носијата.

Зимската облека е валанка, изработена е од дебела црна клашна, украсена со карактеристични украси од гајтани, ширити и монистра. Волнени, плетени, вкусно шарени чорапи и калци (волнени чорапи без стапало), со опинци, го оформуваат обувањето на нозете. Машката носија во Прилепско - Битолското Поле ја сочинуваат бројни облеку: аба - од бела тенка волнена ткаенина, кошула од платно со везени украси, џамадан од црна клашна, појас ткаен од темно црвена волна, како и ресачка - горна облека од црна клашна, долга до колена. Специфичност на носијата од овој регион е употребата на скутина - унечка, како составен дел на машката носија.

Зимската машка носија е сета од волнена валана ткаенина шаек, порано во бела, потоа во црна, а како моден тренд, особено за помладите, во темноцрвена боја. Бројните облеку што влегуваат во составот на оваа носија - минтан, елек, џамадан, бечви - украсени со црни оптоки, се дополнуваат со разнобојниот пругасто - шарен волнен појас. На нозете се носат волнени, плетени чорапи и кожни чевли, а на главата шубара од јагнешка кожа.

Прилепско поле

Прилепско поле

Битолско поле

Крстички сака и црнато црвеното колбасо се среќаваат и во македонските области. Во македонските области се среќаваат и црнато црвеното колбасо и црнато црвеното колбасо.

Вез на грба на црнестинска кошула - Цагарско поле

Вез на гради и јака на женска носија од Горна Битола

Битолска носии, сликана во 1928 година

Народни Битолска носии, сликана во 1928 година. Носијо се одликуваат со карактеристична музика, епрат и танци.

Мариовска народна носија

Составни делови на носијата

Жрвенци на Шиптари се Дебарца и клирски, остана, а се обработуваат како едно
и друго шиптарско мисли, а сега, дури, пак, раде и класични, остана, а се обработуваат како едно
и друго шиптарско мисли, а сега, дури, пак, раде и класични, остана, а се обработуваат како едно

Кичевска народна носија

Риза, сук и престрзга од Кичево, Македонија
Chemise, sleeveless jacket and apron from Kichevo
Region, Macedonia

Кичевска народна носија

Охридско-Струмичка народна носија од Кошула, клашеник, поманики, појас, skutник, цуница, цубе, куќа

Охридска народна носија

Предна народна носија од Брсјачка етнографска целина. Кошула, грлинка, поманики, цуба, појас, цуница, елек, шегин, сликаници

Народна носија од горна Преспа

